

Daňovky

Daňové a právní aktuality

Daně

Právo

Ze světa

Z judikatury

Krátce

Říjen 2019

Obsah

Editorial

Daně

Aktuálně k novele DPH 2020 („Quick fixes“)

Novela EET a 10% DPH na stravování a e-knihy

Nová vlna výzev OPPIK i pro velké podniky

Právo

Regulace AML: hrozí likvidační pokuty až 130 milionů Kč

Přístup na pracoviště na otisk prstu nebo rozpoznání obličeje? ÚOOÚ chystá právní ukotvení

Ze světa

Starbucks může slavit, problém s APA v Nizozemsku pravděpodobně padá

Z judikatury

Není chodník jako chodník

NS připouští udělování závazných strategických pokynů statutárnímu orgánu

Sex jako pracovní úraz? Zatím jen ve Francii

DPH a prodej pozemků s budovami k demolici

Krátce

Stručné aktuality, říjen 2019

Editorial

S blížícím se koncem roku plní naše kalendáře úkoly, na které v předchozích měsících nezbyl čas. I společnosti obchodující s členskými státy EU a zřizovatelé konsignačních skladů budou mít program nabitější než dříve. Měly by se připravit na významnou „unijní“ novelu zákona o DPH (tzv. Quick fixes). Její hlavní parametry už známe a plátcí DPH tak budou muset do konce roku přenastavit svoje interní postupy.

Mnoho času už nezbývá ani velkým podnikům, které mají zájem o dotace. Stojí před nimi totiž pravděpodobně poslední vlna dotačních výzev. Radíme nepromarnit tuto příležitost. V souvislosti s brexitem a koncem programovacího období 2014–2020 není vůbec jisté, jak to s dotačními programy bude vypadat.

Zaměstnavatelům by neměla uniknout rešerše české judikatury týkající se pracovních úrazů, kterou kolegové z KPMG Legal připravili v návaznosti na pikantní „pracovní úraz“ ve Francii.

Pokud máte raději čísla než judikáty, podělíme se s vámi o statistiku OECD, tzv. Mutual Agreement Procedure (MAP) za rok 2018. Vnímáme totiž, že počet mezinárodních daňových sporů narůstá. Řešení sporů týkajících se převodních cen trvalo o polovinu déle než u ostatních daňových kauz, často více než 30 měsíců. Poplatníky jistě potěší počty případů, které byly uzavřeny dohodou zamezující dvojímu zdanění (57 %) nebo jednostranným poskytnutím daňové výhody (17 %). Množství sporů, v nichž se nepodařilo uzavřít dohodu nebo smluvní státy odmítly přístup k MAP, je nízké. Statistika tedy naznačuje, že v případě významnějších mezinárodních sporů není potřeba hned házet ručník do daňového ringu.

Závěrem bych vás rád upozornil na nový web časopisu Marwick. Za přečtení stojí například text o [Morálce daňového chování](#).

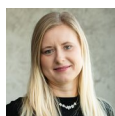

Tomáš Kroupa
Partner
KPMG Česká republika

3 | Daňové a právní aktuality – říjen 2019

Aktuálně k novele DPH 2020 („Quick fixes“)

Rozsáhlá novela DPH 2020, která cílí na doladění režimu DPH u intrakomunitárních dodávek zboží, je již v Poslanecké sněmovně (tzv. Quick fixes). Jelikož jde o implementaci unijní legislativy, vyjadřovaly se k ní v rámci výboru DPH i jednotlivé členské státy. Zaujaly například stanovisko k hojně diskutované otázce přirozených úbytků v rámci konsignačního skladu nebo ke vzniku provozovny v zemi uskladnění. Státy se shodly, že je potřeba nastavit určitou toleranci. V opačném případě by nebyla aplikace navrhovaných zjednodušení vůbec proveditelná.

Kateřina Klepalová
kklepalova@kpmg.cz

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz

Novinky v oblasti DPH pro rok 2020 představují jedny z nejzásadnějších změn posledních let. Jde o úpravy, které postihnou všechny výrobní a obchodní společnosti provádějící dodávky a nákupy v rámci Evropské unie. Budou také tématem listopadového [školení KPMG Business Institutu](#), kde je v rámci individuálních workshopů detailně rozebereme na příkladech vašich transakčních toků.

Druhé čtení v Poslanecké sněmovně se odkládá na říjnovou schůzi, proto se případným pozměňovacím návrhům budeme věnovat v listopadovém vydání. Nyní přinášíme některá vyjádření členských států EU v rámci výboru DPH k několika nejpalčivějším problémům, které Quick fixes přináší.

Prvním z nich jsou přirozené úbytky v rámci konsignačního skladu, k nimž bude ve velké většině případů přirozeně docházet. Bohužel ani novela českého zákona ani evropské směrnice na tyto přirozené úbytky nepamatují a explicitně je neupravují. Členské státy se však shodly na tom, že určitá toleranční mez, minimálně z titulu přirozených úbytků, je potřebná. V opačném případě by totiž aplikace zjednodušení pro konsignační (call-off) sklady byla v praxi téměř nevyužitelná a registrace dodavatele k DPH v zemi umístění skladu nevyhnutelná.

Dalším z široce diskutovaných témat je vznik provozovny pro účely DPH v případě existence konsignačního skladu. Komise zatím překvapivě zaujala postoj, že v situaci, kdy sklad vlastní, provozuje nebo si najme dodavatel, představuje tento de facto jeho provozovnu pro účely DPH. Členské státy s tímto přístupem nesouhlasí a preferují mírnější a více diverzifikovaný přístup. Existence provozovny dodavatele v zemi uskladnění brání v obecné rovině aplikaci zmíněných zjednodušení. Komise přislíbila reflektovat stanoviska států a připravit vyjasňující pokyny.

4 | Daňové a právní aktuality – říjen 2019

Novela EET a 10% DPH na stravování a e-knihy

Prezident na konci září podepsal novelu zákona o EET, podle které se do povinné elektronické evidence tržeb zařadí i zbývající, dosud vyjmuté podniky a podnikatelé. Náběh posledních vln EET se očekává od května 2020. Ke stejnému datu se přesunou stravovací služby, vybrané služby s vysokým podílem lidské práce a e-knihy do 10% sazby DPH.

Martin Krapinec
mkrapinec@kpmg.cz

Petra Němcová
pnemcova@kpmg.cz

Novela sjednocuje náběh třetí a čtvrté fáze EET. Podnikatelé spadající do těchto fází začnou evidovat tržby od sedmého měsíce po vyhlášení novely ve Sbírce zákonů. Zákon explicitně zohledňuje závěry Ústavního soudu, jehož rozhodnutí z evidence tržeb vyňalo platby uskutečněné platebními a kreditními kartami.

Další z oblastí, kterých se novela dotýká, je činnost „malých“ podnikatelů (fyzických osob neregistrovaných k české DPH), jejichž hotovostní příjmy za rok nepřesahují 600 tisíc korun a kteří mají maximálně dva zaměstnance. Nově mohou tito podnikatelé namísto on-line evidence využít evidenci tržeb ve zvláštním režimu. Což znamená, že mohou evidovat na papírových paragonech, které obdrží zdarma od finanční správy. Na finanční úřad pak budou evidenci zasílat kvartálně, a to do 20 dnů od skončení příslušného kalendářního čtvrtletí.

Pro zajímavost, na základě pozměňovacího návrhu poslance v rámci čtení ve Sněmovně se do výjimek z EET zařadil předvánoční prodej ryb v období od 18. prosince do 24. prosince a provozování sociálních služeb. Zejména pro české subjekty, které mají tržby i mimo území České republiky, bude vítanou novinkou omezení evidence pouze na tržby uskutečněné na území České republiky.

Zákon o dani z přidané hodnoty

Současně s novelou zákona o EET dochází v rámci novely zákona o DPH k přesunu vybraných služeb do druhé snížené sazby (10% DPH). Jde například o stravování s výjimkou tabákových a alkoholických nápojů. Točené pivo však do 10% sazby spadne dle původního návrhu. Této nižší sazbě budou podléhat i specifikované řemeslné či odborné služby a vodné a stočné.

Novela reflektuje i změny v evropské legislativě v oblasti elektronických knih, časopisů a ostatních periodik. V případě, že se tyto ve své papírové podobě kvalifikují do 10% sazby DPH, bude se stejná sazba vztahovat i na jejich elektronické verze. Obdobně se bude postupovat v případě jejich zpřístupnění v rámci veřejných knihovnických a informačních služeb. Účinnost novely zákona o DPH je navázána na spuštění poslední fáze EET.

Nová vlna výzev OPPIK i pro velké podniky

Září přineslo nové výzvy Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK). Tvoří je programy Potenciál, Inovace a Aplikace. Dotace jsou k dispozici i pro velké podniky.

Karin Stříbrská
kpmg@kpmg.cz

Program Potenciál podporuje investiční projekty z oblasti výzkumu, vývoje a inovačních aktivit. Aplikace se zaměřují především na podporu provozních nákladů vynaložených při řešení projektů průmyslového výzkumu a experimentálního vývoje. Poslední program Inovace podporuje inovace ve výrobě včetně zefektivňování výrobních procesů, marketingových a organizačních zlepšení.

Program Potenciál přijímá žádosti od 1. října 2019 do 16. prosince 2019. Míra podpory činí 50 % ze způsobilých výdajů (dlouhodobý majetek) a maximální výše dotace na jeden projekt je 30 milionů korun.

Program Aplikace zahájí příjem žádostí 16. října 2019 a poběží do 15. ledna 2020. Míra podpory na celý projekt nesmí přesáhnout 70 % a liší se podle typu realizované aktivity. Dotace může být v maximální výši až 80 milionů korun.

Program Inovace přijímá žádosti od 15. října 2019 do 15. ledna 2020. Míra podpory pro velké podniky dosahuje 25 % ze způsobilých výdajů (dlouhodobý majetek). Maximální výše dotace může činit až 75 milionů Kč. U všech projektů je nutné, aby inovační aktivity ve výrobě navazovaly na předchozí ukončený výzkum a vývoj, ke kterému musí existovat funkční prototyp již při podání dotační žádosti.

Pro velké podniky nadále platí, že pokud se chtějí účastnit programů v rámci OPPIK, musí počítat se splněním intervencí:

- Kód intervence 065 – projekt bude mít významný pozitivní dopad na životní prostředí, bude zaměřen na nízkouhlíkové hospodářství a na odolnost vůči změně klimatu, bude tedy třeba prokázat například snížení emisí CO₂ apod.
- Kód intervence 063 – velký podnik bude přímo spolupracovat s malým nebo středním podnikem (dále jen „MSP“) na konkrétním projektu výzkumu a vývoje.

V programu Potenciál musí velký podnik splnit alespoň jednu z výše uvedených podmínek. Ve výzvě Inovace není možnost výběru z výše uvedených podmínek – projekt musí splňovat kód intervence 065. Naopak v programu Aplikace nemusí velký podnik naplnit ani jednu z výše uvedených podmínek, nicméně v tomto případě činí maximální výše dotace pouze 40 milionů korun.

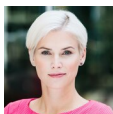
Pro všechny výzvy platí, že velké podniky mohou v rámci výzvy podat pouze jednu žádost na jednoho žadatele (IČO) a projekt musí realizovat na území ČR mimo Prahu. Další podmínky stanoví jednotlivé výzvy.

Mimo výše uvedené programy je možné žádat o dotace také v programu Úspory energie, který je pro příjem žádostí otevřen do 30. dubna 2020. Zaměřuje se na podporu snižování energetické náročnosti v podnicích (například zateplování budov, výměna osvětlení, systémy měření a regulace aj.), poskytuje podporu do výše 30 % způsobilých výdajů a dotaci až do výše 15 milionů eur.

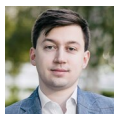
6 | Daňové a právní aktuality – říjen 2019

Regulace AML: hrozí likvidační pokuty až 130 milionů Kč

Na povinné osoby dle zákona AML čekají nové povinnosti. Za jejich porušení přitom mají hrozit drakonické pokuty, které mohou být zejména pro menší společnosti likvidační. Právní úprava sankcí v oblasti opatření proti praní špinavých peněz tak kopíruje trend z ostatních oblastí regulace. Je nicméně otázkou, zda zvýšení maximálních sazeb pokut přinese zlepšení. Ministerstvo financí by nyní mělo předložit zákony vládě.

Iva Baranová
kpmg@kpmg.cz

Pavel Martiník
kpmg@kpmg.cz

První navrhovanou novinkou je zavedení zesílené kontroly klienta. Povinnost provést tuto proceduru dopadne nově na všechny povinné osoby a bude stanovena přímo v zákoně. Nyní ji upravuje jen vyhláška České národní banky a týká se pouze osob, nad kterými ČNB vykonává dohled. Povinné osoby v rámci zesílené kontroly budou muset zjišťovat doplňující informace o skutečném majiteli, ověřovat je z více nezávislých zdrojů nebo získat souhlas člena statutárního orgánu pro navázání obchodního vztahu s rizikovým klientem.

Dalším novým úkolem pro povinné osoby je oznamování nesouladu mezi dokumenty poskytnutými klientem a zápisem v evidenci skutečných majitelů. Povinné osoby upozorní klienty na tuto nesrovnalost. V případě, že ji klient do třiceti dní nenapraví, předají tuto informaci společně s podklady soudu vedoucímu evidenci skutečných majitelů, ve které je klient zapsán. Za nesplnění této oznamovací povinnosti může být povinné osobě uložena pokuta až do výše 1 milionu korun.

Dopad budou mít nová opatření také na povinné osoby náležející do skupiny. Ty budou muset uplatňovat i skupinové strategie a postupy. Pokud nebyly vytvořeny a při opakovaném porušení tohoto ustanovení hrozí povinné osobě ze skupiny pokuta až do výše 30 milionů korun, finančním institucím pak až do výše 130 milionů korun. Tato hranice se může dále zvýšit v případě, že povinné osoby získaly tímto jednáním prospěch. Vedle pokut zahrnuje novela i další typy sankcí, nejpřísnější z nich bude zákaz činnosti.

Všechny povinné osoby také budou muset písemně určit člena statutárního orgánu, který bude odpovědný za plnění povinností vyplývajících ze zákona AML. V případě, že tak neučiní, se obdobně vystaví riziku pokuty, a to opět ve výši 30 milionů, respektive 130 milionů korun u finančních institucí.

Přístup na pracoviště na otisk prstu nebo rozpoznání obličeje? ÚOOÚ chystá právní ukotvení

V poslední době se rozšiřují technologie založené na zpracování biometrických údajů zaměstnanců. Otisk prstu nebo rozpoznání obličeje – tak stále častěji vypadá evidence docházky na pracovištích. GDPR však umožňuje zpracování biometrických údajů pouze ve velmi omezených případech. V českém zákoníku práce jakákoliv úprava této oblasti chybí. Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) proto navrhl nové ustanovení, které by mělo stávající praxi zpracování biometrických údajů zaměstnanců legislativně ukotvit.

Ladislav Karas
lkaras@kpmg.cz

Kateřina Randlová
kpmg@kpmg.cz

Biometrickými údaji se rozumí osobní údaje vyplývající ze zpracování fyzických nebo fyziologických znaků nebo znaků chování fyzické osoby, podle kterých je možné ji jednoznačně identifikovat. GDPR zpracování takovýchto údajů umožňuje pouze v několika případech. Jednou z těchto výjimek jsou účely plnění povinností a výkon zvláštních práv správce v oblasti pracovního práva, ovšem pouze za předpokladu, že je toto povoleno evropským právem nebo právem daného členského státu.

Protože české právo neobsahuje žádnou zvláštní úpravu zpracování biometrických údajů, navrhl ÚOOÚ přijmout nové ustanovení do zákoníku práce. Podle něj by byl zaměstnavatel oprávněn zpracovávat biometrické údaje užívající morfologické znaky zaměstnanců pro účely kontroly přístupu ke svým výrobním a jiným provozním zařízením a ke vstupu do svých objektů nebo jejich částí, kde jsou taková zařízení umístěna. Nebylo by tedy možné využívat tyto údaje zaměstnanců například pro účely vedení evidence docházky. Ostatní podmínky zpracování biometrických údajů zaměstnanců by se řídily obecnými ustanoveními GDPR.

Že specifická zákonná úprava zpracování biometrických údajů chybí, je patrné i z rozhodovací praxe Úřadu. Ten takové zpracování posuzoval v posledních měsících hned několikrát. V prvním případě šlo o využití dynamického biometrického podpisu k uzavření smlouvy o úvěru. Zde shledal, že biometrický podpis klienta byl pro účely uzavření a uchování smluvní dokumentace nadbytečný, a došlo tudíž k porušení zásady minimalizace zpracování osobních údajů.

V dalším případě Úřad prověřoval docházkový systém zaměstnavatele, umožňující zaznamenat čas příchodu a odchodu jednotlivých osob na stavbu, a to na základě rozpoznání jejich obličeje. Úřad takové zpracování biometrických údajů shledal výjimečně v souladu s právem, jelikož správce osobních údajů prokázal nezbytnost zpracování biometrických údajů pro účely zajištění bezpečnosti na rozsáhlém staveništi. Správce zároveň doložil, že nebylo možné dosáhnout daného účelu jinými, méně invazivními prostředky.

Je zřejmé, že praxe Úřadu při posuzování zpracování biometrických údajů nemusí být zcela jednotná, když na jedné straně navrhuje legislativní změnu z důvodu, že neexistuje žádný právní důvod pro zpracování biometrických

údajů zaměstnanců, na druhé straně však při následné kontrole docházkového systému takové zpracování za účelem zajištění bezpečnosti na pracovišti povolí. Legislativní úprava v této oblasti může tedy přinést zaměstnavatelům větší jistotu.

9 | Daňové a právní aktuality – říjen 2019

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., společnost s ručením omezeným založená dle právních předpisů České republiky a členská společnost globální organizace nezávislých členských společností KPMG, přidružených ke KPMG International Limited, soukromé anglické společnosti s ručením omezeným. Všechna práva vyhrazena.

Starbucks může slavit, problém s APA v Nizozemsku pravděpodobně padá

Evropský soudní dvůr vyhověl odvolání společnosti Starbucks a nizozemských úřadů a anuloval rozhodnutí Evropské komise o nepovolené státní podpoře v rámci daňové dohody o převodních cenách. Rozhodnutí v případě společnosti Fiat a Lucemburska naopak potvrdil.

Diana Marková
dmarkova@kpmg.cz

Michal Slaviček
mslavicek@kpmg.cz

První případ se týkal daňové dohody mezi Nizozemskem a společností Starbucks z roku 2008 ohledně nastavení převodních cen (advanced pricing agreement – „APA“). Podle Komise byla dohoda v rozporu s unijními pravidly o státní podpoře a poskytovala neoprávněnou daňovou výhodu ve výši cca 30 milionů eur. Ačkoliv Komise identifikovala několik chyb v APA, podle soudu nebyla schopna prokázat, že vedly k poskytnutí výhodnějších podmínek společnosti Starbucks v Nizozemsku. Soud uzavřel, že se Komisi nepodařilo prokázat existenci hospodářské výhody.

V kauze Fiat soud posuzoval APA mezi touto společností a Lucemburskem z roku 2012. Tu Komise svým rozhodnutím v roce 2015 označila jako selektivní a poskytující nedovolenou státní podporu ve výši cca 20 až 30 milionů eur. SDEU v tomto případě potvrdil rozhodnutí Komise s tím, že se jí podařilo prokázat, že APA odporovala zásadě obvyklých tržních podmínek a že minimalizovala zdanění společnosti Fiat v Lucembursku. Lze očekávat, že Fiat se proti rozhodnutí odvolá.

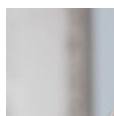
SDEU v obou rozsudcích potvrdil, že Komise má pravomoc přezkoumávat existenci poskytnuté výhody dle zásady obvyklých tržních podmínek vyplývajících z unijního práva a posuzovat, zda daná dohoda mezi státem a společností není selektivního charakteru.

Komise v posledních letech stanovila řadě velkých firem povinnost doplatit daně v jurisdikcích, ve kterých v podobě daňových úlev dostávají dle jejího názoru neopodstatněnou státní podporu. Příkladem je také společnost Apple, která podala odvolání proti rozhodnutí Komise doplatit na dani 13 miliard eur. SDEU by měl v kauze Apple vynést verdikt během několika následujících měsíců.

Současné rozsudky potvrzují, že i když členské státy disponují pravomocí určit si vlastní zákony týkající se přímých daní, musí tak činit v souladu s unijním právem včetně pravidel pro státní podporu. Evropská komise se vyjádřila, že i nadále bude usilovně bojovat proti agresivním opatřením v daňovém plánování.

Není chodník jako chodník

Ústavní soud nedávno vydal nálezu, ve kterém posuzoval, v jakých případech se chodník považuje za samostatnou věc v právním slova smyslu a kdy je naopak součástí pozemku. Ve svém nálezu zvrátil dosavadní rozhodnutí soudů nižších instancí.

Petra Hlaváčková
phlavackova@kpmg.cz
222 123 707

Petra Mrázová
pmrazova@kpmg.cz
222 124 307

Marie Svobodová
mariesvobodova@kpmg.cz

Spor o chodník (usnesením sp. zn. III. ÚS 2280/18 ze dne 25. června 2019) byl vleklý proces mezi obchodní společností vlastnící pozemek a obcí, jež na tomto pozemku postavila místní komunikaci, ke které chodník přiléhá. Vlastníkem místní komunikace byla obec. Pozemek obchodní společnosti se připojoval na místní komunikaci sjezdem a součástí zřízení sjezdu byla přeložka sporného chodníku. Obchodní společnost považovala chodník za součást svého pozemku, obec za samostatnou nemovitou věc náležející do jejího vlastnictví.

Chodník zpevnil asfaltový povrch ohraničený z jedné strany přenosnou plechovou ohradou, za níž plynule navazuje pozemek dalšího podnikatelského subjektu. Krajský soud dovodil, že není možné chodník považovat za stavbu v občanskoprávním slova smyslu, a tedy za samostatnou věc, a proto je součástí pozemku ve vlastnictví obchodní společnosti. Své tvrzení podložil argumenty, že stavba spočívající jen v určitém způsobu zpracování pozemku není v zásadě samostatnou věcí. Nejvyšší soud, ke kterému se posléze případ dostal, připustil, že se jedná do značné míry o hraniční případ.

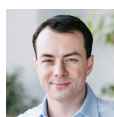
Spor o chodník nakonec dospěl až k Ústavnímu soudu. Ústavní soud rozhodnutí krajského soudu zvrátil a oproti dosavadní judikatuře a předchozímu nálezu Ústavního soudu došel k odlišným závěrům. V předchozím nálezu totiž konstatoval, že pokud je povrch pozemku zpracován navrstvením přírodních stavebních materiálů tak, že nelze určit jasnou hranici mezi tím, kde končí pozemek a začíná stavba, o samostatnou věc nejde (příkladem mohou být tenisové dvorce, parkoviště apod.).

V tomto sporu zpevnila plochu chodníku nejprve struska, později štěrk či jiná drť a horní vrstvu dokončil několikacentimetrový asfaltový povrch, přičemž na jedné straně chodník ohraničovala plechová ohrada a z druhé strany betonové obrubníky. Přesto Ústavní soud dovodil, že se nejedná o pouhé zpevnění povrchu pozemku a že jde o samostatnou stavbu a samostatnou věc v občanskoprávním smyslu. Uzavřel tedy, že předmětný chodník je součástí místní komunikace jako samostatná věc, a je tedy ve vlastnictví obce.

Poplatníci mající na svém pozemku vybudovanou veřejnou místní komunikaci včetně chodníku by se tak měli mít na pozoru. Mylné posouzení vlastnictví chodníku totiž může mít mimo jiné dopady z pohledu účetního zachycení, daně z příjmů i daně z nemovitých věcí.

NS připouští udělování závazných strategických pokynů statutárnímu orgánu

Valná hromada akciové společnosti je oprávněna udělovat závazné strategické pokyny představenstvu, pokud jí stanovy tuto pravomoc svěřují. Vyplývá to z aktuálního rozhodnutí Nejvyššího soudu. Ten zároveň zdůraznil, že je nezbytné rozlišovat mezi (přípustným) pokynem týkajícím se strategického řízení společnosti a (obecně nepřípustným) zásahem do obchodního vedení.

Petr Janíček
pjanicek@kpmg.cz

Roman Kuchař
kpmg@kpmg.cz

Strategické řízení i obchodní vedení společnosti obvykle spadají do působnosti jejího statutárního orgánu. Strategické řízení představuje mimořádná rozhodnutí, která svým významem přesahují běžnou správu společnosti nebo jejího závodu, tedy oblast obchodního vedení. Význam jejich rozlišování spočívá v tom, že v otázkách obchodního vedení nesmějí být statutárnímu orgánu udělovány závazné pokyny, pokud si je člen tohoto orgánu sám nevyžádal od valné hromady, případně nejde-li o podnikatelské seskupení, na něž se vztahují zvláštní pravidla. Aktuální judikatura potvrzuje, že tento zákaz neplatí pro zásahy do strategického řízení společnosti.

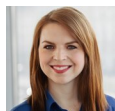
V poměrech akciové společnosti NS dovodil, že je nezbytné, aby pravomoc jiného orgánu zasahovat do strategického řízení vyplývala ze stanov. Pro společnost s ručením omezeným bude podle našeho názoru tato povinnost relativizována kompetencí valné hromady vyhradit si rozhodování i v případech, které podle zákona náleží do působnosti jednatele (tedy i rozhodování o strategickém řízení). Pro oba typy společností navíc přichází v úvahu rovněž jednorázový průlom zakladatelského právního jednání, při němž by se v konkrétním případě prosadilo odlišné znění stanov či společenské smlouvy. To by (jednorázově) svěřilo kompetenci udělit závazný strategický pokyn valné hromadě, která by se potom usnesla na konkrétním pokynu statutárnímu orgánu.

Možnost udělovat strategické pokyny reflektuje také připravovaná novela zákona o obchodních korporacích, která ji výslovně přiznává valné hromadě (bez nutnosti ji promítnout do zakladatelského právního jednání). Její důvodová zpráva však nesprávně hovoří o tom, že v současné době musí být tato pravomoc výslovně stanovena zakladatelským právním jednáním i v případě společnosti s ručením omezeným. Tento závěr není obhajitelný, a to s ohledem na výše zmíněnou možnost valné hromady vyhradit si rozhodování záležitostí, které jinak náležejí do působnosti jednatele.

Upozorňujeme, že NS výslovně neomezuje oprávnění udělovat strategické pokyny na konkrétní orgán společnosti. Zpravidla však půjde o valnou hromadu, jejímž prostřednictvím budou společníci rozhodovat o strategickém řízení společnosti.

Sex jako pracovní úraz? Zatím jen ve Francii

Médii hýbe nedávný případ, kdy francouzský soud uznal úmrtí zaměstnance při sexu na služební cestě za pracovní úraz. Na odpovědnosti zaměstnavatele nic nezměnil ani fakt, že k události došlo v pozdních večerních hodinách mimo hotel, který zaměstnavatel pro pracovníka zajistil. Možná to zní kuriózně, ostatně francouzské právo je známé vysokým důrazem na ochranu zaměstnanců. I u nás se ale řeší případy úrazů, nad kterými zůstává rozum stát. Na co by si tedy měli dát pozor čeští zaměstnavatelé?

Barbora Cvinerová
bcvinerova@kpmg.cz

Václav Bělohoubek
kpmg@kpmg.cz

Svého zaměstnavatele úspěšně žaloval například pracovník, který se v zimním období vydal vykonat malou potřebu ven z pracoviště za vrata montážní haly (byť měl vevnitř k dispozici sociální zařízení), uklouzl na neposypané přístupové cestě a vážně si poranil koleno. Soud dal zaměstnavateli za pravdu, že dělník porušil bezpečnostní pokyn nevstupovat za vrata haly jindy než při navážení materiálu. Na úplné zproštění se odpovědnosti za škodu způsobenou pracovním úrazem to však nestačilo. Zaměstnavatel totiž podle soudu částečně škodu způsobil sám tím, že v daný den nezajistil uzamčení vrat montážní haly.

V jiném případě se stavební dělník rozhodl udělat si přestávku na cigaretu a posadil se na zakrytý světlík na střeše budovy. Ten se pod ním propadl, zaměstnanec utrpěl vážná zranění a skončil v plném invalidním důchodu. Nejvyšší soud dovodil, že ke zranění zaměstnance došlo při činnosti, která je během práce obvyklá, a jde tedy o pracovní úraz. Současně ale připustil, že polehčující okolností by mohlo být, pokud by se prokázalo, že nadřízený zaměstnanci udělil jasný a konkrétní pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. V daném případě mohlo jít podle soudu i o údajně vyslovený pokyn předáka (doslova: „Ku***, nelezte tam na ty světlíky, můžete sletět.“), kterým by stanovil závazný způsob chování a vysvětlil i jeho důvod. Vyslovení takového pokynu před vznikem úrazu však zaměstnavatel musí prokázat.

Kategorií samou pro sebe je teambuilding a firemní akce. Posouzení, zda je zranění při mimopracovní činnosti pracovním úrazem, nebo ne, často závisí na detailech. V případě, že se zaměstnanec zraní při aktivitě, která je současně formálně nebo fakticky povinná, půjde velmi pravděpodobně o pracovní úraz. I zápestí zlomené během volejbalového turnaje soud kvalifikoval jako pracovní úraz, protože zaměstnavatel aktivní účast zaměstnance ve hře vyžadoval. Zraní-li se zaměstnanec při nepovinné aktivitě, je nutné zejména posoudit, zda šlo o činnost ve prospěch zaměstnavatele. Za pracovní úraz tak bylo prohlášeno už i zranění při lyžování na firemní akci, kterého se zaměstnanec zúčastnil zcela dobrovolně. Pobyt na horách totiž zorganizoval a zaplatil zaměstnavatel, pozval své zákazníky a přibral několik zaměstnanců, kteří se měli klientům věnovat a rozvíjet s nimi vztahy. Byť tedy samotné lyžování nebylo povinné, soud zranění posoudil jako pracovní úraz. Zaměstnanec totiž objektivně vykonával činnost ve prospěch svého zaměstnavatele.

V praxi při posuzování odpovědnosti za úraz zaměstnance často rozhodují drobnosti. Některé ze zmíněných případů zní úsměvně, nikoliv však pro zaměstnavatele. Byť jsou kryti zákonným pojištěním odpovědnosti za pracovní úrazy, pojišťovna může v určitých případech prostředky vyplacené zraněnému zaměstnanci vymáhat po zaměstnavateli – zejména pokud je úraz důsledkem porušení BOZP předpisů nebo sehrál-li při jeho vzniku roli alkohol. Těchto případů by se zaměstnavatelé proto měli vyvarovat.

13 | Daňové a právní aktuality – říjen 2019

DPH a prodej pozemků s budovami k demolici

Soudní dvůr Evropské unie se nedávno opět zabýval otázkou dodání pozemku, na němž stojí budova, která má být stržena, aby na jejím místě byla zahájena nová výstavba. Nový rozsudek ve věci C – 71/18 KPC Herning však přinesl jiné závěry než obdobný rozsudek, který byl vydán před deseti lety ve věci C – 461/08 Don Bosco.

Tomáš Havel
thavel@kpmg.cz

Lucie Leopoldová
kpmg@kpmg.cz

V nedávném rozsudku dánská developerská společnost KPC Herning zakoupila od města pozemek pro soukromého objednatele a následně jej tomuto objednateli prodala. Pro obě transakce platila podmínka, že KPC Herning na pozemku pro objednatele vybuduje domy pro sociální bydlení. V okamžiku obou prodejů se na pozemku nacházela stavba funkčního skladu, kterou se objednatel zavázal částečně zlikvidovat prostřednictvím třetí strany. Předmětem sporu byla otázka, zda lze považovat dodání pozemku zastavěného budovou za dodání stavebního pozemku podléhající DPH, jestliže úmyslem smluvních stran je demolice budovy a nová výstavba.

Soud nejprve odpověděl, že oba dva prodeje musí být posouzeny zvlášť a pouhá skutečnost, že první prodej byl podmíněn výstavbou sociálního bydlení, je nemůže propojit tak, aby mohly být považovány za jediné nedělitelné plnění. Zároveň uvedl, že likvidace skladu netvořila s druhým prodejem jedno plnění, protože jí byla pověřena třetí strana.

SDEU dále uzavřel, že pro účely kvalifikace daného plnění z pohledu DPH je třeba zohlednit objektivní skutečnosti v okamžiku dodání. V případě obou prodejů byl sklad na zakoupeném pozemku plně funkční a demoliční práce doposud zahájeny nebyly. Zároveň platilo, že ani jedna ze smluvních stran nebyla pověřena demolicí.

Podle SDEU tak ani jeden z prodejů zřejmě nezvýšil hospodářskou hodnotu prodávané nemovité věci a plnění nepřinesla významnou přidanou hodnotu, aby podléhala DPH. Plnění také nelze posuzovat pouze na základě úmyslu stran kupní smlouvy, protože by tím byly dotčeny zásady směrnice o DPH. Soud tedy došel k závěru, že dodání pozemku, na kterém se nacházela budova skladu, není možné kvalifikovat jako prodej stavebního pozemku podléhající DPH.

Ve starším rozsudku Don Bosco šlo o prodej pozemku s budovami, které měly být zbourány za účelem nové výstavby, a v tomto případě prodávající uskutečnil jak dodání nemovitosti, tak i demolici. Ta navíc začala už před dodáním pozemku. Soud proto v tomto starším případě rozhodl, že dodání pozemku a demolici budovy je třeba považovat za jediné plnění, jehož celkovým předmětem bylo nikoliv dodání stávající budovy, ale dodání nezastavěného pozemku. Nebylo tedy možné využít osvobození od DPH.

14 | Daňové a právní aktuality – říjen 2019

Stručné aktuality, říjen 2019

Daňové a právní novinky posledního měsíce jednou nebo dvěma větami.

Václav Baňka
vbanka@kpmg.cz

Lenka Fialková
lfialkova@kpmg.cz

KRÁTCE Z DOMOVA

- Ve Sbírce zákonů vyšlo sdělení o sjednání Smlouvy mezi Českem a Běloruskem o důchodovém zabezpečení včetně příslušného Správního ujednání o používání Smlouvy (č. 47 a 48/2019 Sb. m. s.).
- Na zářijovém neformálním jednání Rady ECOFIN pod finským předsednictvím se diskutovalo zejména o zastaralosti stávající energetické daňové směrnice. Česká republika souhlasí s tím, že některé daňové výjimky v této oblasti již nemají své opodstatnění v rámci celkového směřování v otázce změny klimatu a bude třeba je revidovat. Jde například o možnost uvést rozlišení sazby motorové nafty pro obchodní a neobchodní účely nebo o osvobození od daně u letecké a námořní dopravy.
- Poslanecká sněmovna poslala do závěrečného čtení sazbový balíček (tisk 509). Návrh zákona s účinností od 1. ledna 2020 upravuje zdanění tabákových výrobků, tvrdého alkoholu a hazardu. Mění také metody tvorby technických rezerv pojišťoven pro účely daně z příjmů právnických osob a upravuje placení daně z nemovitých věcí.
- Od 1. října 2019 je v platnosti nová struktura XML kontrolního hlášení DPH. Více podrobností na [webu Generálního finančního ředitelství](#).
- MPSV informuje, že z dětských skupin se stanou opět jesle. Počítá s tím novela zákona o jeslích. Nová úprava by měla zajistit stabilní financování po vzoru soukromých školek, vyšší standard kvality a zároveň finanční dostupnost pro rodiny.
- Poslanecká sněmovna schválila novelu zákona o dani z nabytí nemovitých věcí, která rozšiřuje osvobození pro první úplatné nabytí vlastnického práva k bytům v novostavbách rodinných domů. Novelu čeká podpis prezidenta, účinnosti nabude až od 1. listopadu 2019.

KRÁTCE ZE ZAHRANIČÍ

- OECD vydala statistiku mezinárodních daňových sporů řešených prostřednictvím vzájemné dohody mezi smluvními státy, tzv. MAP. [Statistika zahrnuje](#) údaje z 89 států včetně České republiky.
- Návrh daňové reformy pro rok 2021 projednáváný nizozemským parlamentem zahrnuje kromě jiného i snížení sazby daně z příjmů právnických osob na 21,7 %. Novinkou je i podmíněné uplatnění srážkové daně z úroků a licenčních poplatků ve vztahu ke státům s nízkou úrovní zdanění.
- Evropská komise v posledním zveřejněném sdělení o připravenosti na brexit zopakovala svou výzvu všem

15 | Daňové a právní aktuality – říjen 2019

zúčastněným stranám. Ta nabádá k přípravě na variantu brexitu bez dohody. Komise také zveřejnila [checklist](#), který má pomoci s přípravou na takový scénář podnikům obchodujícím se Spojeným královstvím.

- Kanada, Švýcarsko, Ekvádor a Srbsko uložily v srpnu 2019 u depozitáře OECD svou ratifikační listinu pro mnohostrannou úmluvu (2016, MLI). Pro tyto země tak MLI vstoupí v platnost 1. prosince 2019, pro Spojené arabské emiráty pak na začátku září. V České republice čeká úmluva na závěrečné čtení v Poslanecké sněmovně. Po jejím schválení, zveřejnění ve Sbírce smluv a uložení ratifikačních listin v depozitáři OECD vstoupí v platnost i v Česku, a to tři měsíce od začátku měsíce následujícím po jejím uložení.

16 | Daňové a právní aktuality – říjen 2019

[LinkedIn](#) | [Twitter](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

www.kpmg.cz

Tel.: +420 222 123 111

Informace zde obsažené jsou obecného charakteru a nejsou určeny k řešení situace konkrétní osoby či subjektu. Ačkoliv se snažíme zajistit, aby poskytované informace byly přesné a aktuální, nelze zaručit, že budou odpovídat skutečnosti k datu, ke kterému jsou doručeny, či že budou platné i v budoucnosti. Bez důkladného prošetření konkrétní situace a řádné odborné konzultace by neměla být na základě těchto informací činěna žádná opatření.

© 2025 KPMG Česká republika, s.r.o., a Czech limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.